अनिष्पन्नामपि क्रियां नयोपेतां विचक्षणाः । फलदां हि प्रकुर्व्वन्ति महासेनापतिर्यथा ।
भवन्तं शरणं प्राप्य नातिबाधति मे भयं । यन्मया चिन्तितं कार्य्यं तद्भवान् श्रोतुमर्हति ।
न दातुमिच्छे कन्यायाः पार्थिवेभ्यः स्वयंवरं । प्रसादं कुरु देवेश न कोपं कर्त्तुमर्हसि ।
॥ कृष्ण उवाच ॥ वचनेन किमुक्तेन त्वया राजन्महामते । स्वकन्यां दास्यसे नेति कोऽत्र नेता तवानघ । ६९०
मा देहीति न चाख्येयं ददस्वेति न मे वचः । रुक्मिण्या दिव्यमूर्त्तित्वं सम्बन्धे कारणं मम ।
मेरुकूटे पुरा देवैः कृत्वा स्वांशावतारणं । तदा विसृष्टा पूर्व्वं श्रीर्गच्छेति पतिना सह ।
मानुष्ये कुण्डिनगरे भीष्मकस्याङ्गनोदरे । जायेस्त्वं विपुलश्रोणि प्रत्यवेक्षस्व केशवं ।
तेनाहं वः प्रवक्ष्यामि राजन्नकृतकं वचः । श्रुत्वा स्वयं विनिश्चित्य यदुक्तं तत् करिष्यसि ।
रुक्मिणी नाम ते कन्या न सा प्राकृतमानुषी । श्रीरेषा ब्रह्मवाक्येन जाता केनापि हेतुना । ६९५
न च सा मनुजेन्द्राणां स्वयम्बरविधिक्षमा । एका त्वेकाय दातव्या इति धर्म्मव्यवस्थितिः ।
न च तां शक्यते राजल्लक्ष्मीं दातुं स्वयंवरे । सदृशं वरमालोक्य दातुमर्हसि धर्म्मतः ।
अतोऽर्थं वैनतेयोऽयं विघ्नकारणहेतुना । आगतः कुण्डिनगरे देवराजेन चोदितः ।
अहञ्चैवागतो राज्ञां द्रष्टुकामो महोत्सवं । ताञ्च कन्यां वरारोहां पद्मेन रहितां श्रियं ।
क्षन्तव्यमिति यत् प्रोक्तं त्वया राजन् ममेष्टतः । युक्तपूर्व्वमहं मन्ये कलुषाय न पार्थिव । ६९००
पूर्व्वमेव मया क्षान्तं येनास्मि विषये तव । आगतः सौम्यरूपेण तेनैव क्षान्तवान् प्रभो ।
क्षान्तेषु गुणबाहुल्यं दोषापहरणं क्षमा । कथमस्मद्विधे राजन् कलुषो वसते हृदि ।
कुलजे सत्त्वसम्पन्ने धर्म्मज्ञे सत्यवादिनि । मादृशे च कथं राजन् कलुषो वसते हृदि ।
क्षान्तोऽयमिति मन्तव्यं यत्सेनया सहागतं । न त्वहं सेनया सार्द्धं यास्यामि रिपुवाहिनीं ।
अक्षान्तश्चारिसेनायां यास्यामि द्विजवाहने । स्थितः सन्नर्कषङ्काशान्यायुधानि करैर्धृतः । ६९०५
मान्योऽस्माकञ्च त्वं राजन् वयसा च पितासमः । पालयस्व पुरीं सम्यक् पुत्रेषु पितृवद्वशः ।
कलुषो नाम राजेन्द्र वसेत् कापुरुषेषु वै । शूरेषु शुद्धभावेषु कलुषो वसते कथं ।
जानीध्वं मां सतां वृत्तं पुत्रेषु पितृवद्वशं । आवयोरपि राजानौ विदर्भनगराधिपौ ।
आतिथ्यकरणेऽस्माकं स्वराज्यं दत्तवानुभौ । तेन दानफलेनास्य दश पूर्व्वे दिवङ्गताः ।
भविष्याश्चैव राजेन्द्र पुत्रपौत्रा दशावराः । तेऽपि तत्रैव यास्यन्ति देवलोके नराधिपाः । ६९१०
अनयोः सुचिरं कालं भुक्त्वा राज्यमकण्टकं । यथाभिलाषं मोक्षस्य सुखं यास्यन्ति निर्वृतिं ।
नरेन्द्राश्च महाभागा येऽभिषेचितुमागताः । कालेन तेऽपि यास्यन्ति देवलोकं त्रिपिष्टपं ।
स्वस्ति वोऽस्तु गमिष्यामि वैनतेयसहायवान् । नगरीं मथुरां रम्यां भोजराजेन पालितां ।
॥ वैशम्पायन उवाच ॥ एवमुक्त्वा तु राजानं भीष्मकं यदुपुङ्गवः । राज्ञाञ्चैवमुपामन्त्र्य वैदर्भाभ्यां विशेषतः ।
सभान्निष्क्रम्य देवेशो जगाम रथमन्तिकं । ततः स दृष्ट्वा राजर्षिर्भीष्मकः किल केशवं । ६९१५
ते च सर्व्वे महीपाला विषण्णवदनाभवन् । आद्यं स्वायम्भुवं रूपं सुरासुरनमस्कृतं ।